

REGULAMENTUL (CE) NR. 1896/2006 PRIVIND INSTITUIREA UNEI PROCEDURI EUROPENE DE SOMAȚIE DE PLATĂ, LA CONFLUENȚA DINTRE PREZERVAREA INTERESELOR CREDITORILOR ȘI PROTEJAREA CONSUMATORILOR (CAUZA BONDORA)

*Lector univ. dr. Mihaela-Adriana OPRESCU**

Abstract

The European order for payment procedure, as described by Regulation (EC) no. 1896/2006, aims, in essence, to ensure the rapid and efficient recovery of uncontested claims, in cross-border cases, with low costs of litigation for the creditor, without administering any probation, in order to avoid that this judicial procedure turns into a usual domestic one.

The judgment under review in this study is illustrative of the difficulties inherent in implementing a uniform judicial procedure established in a regulation on the territory of the Member States, in the context where the national legislator, in the process of adjusting the internal legal framework, adopts subsequent legal measures for the implementation of the regulation, but beyond its letter.

From this perspective, our attention will be focused on the right of national courts to request additional information from the creditor on the contract which is the basis of the claims to be supported by way of the European order for payment, in order to exercise, ex officio, control over possible unfairness of the terms of the contractual provisions.

Keywords: *the European order for payment procedure, uncontested claims, the consumer, Directive 93/13, unfair terms in consumer contracts.*

I. Considerente generale

La data de 19 decembrie 2019, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat hotărârea în cauzele conexe C-453/18 și C-494/18, având ca obiect cererile de decizie preliminară în procedurile Bondora AS împotriva Carlos V. C.

(C-453/18) și XY (C-494/18)¹. Acest demers procedural a oferit instanței europene posibilitatea de a se pronunța asupra interpretării Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului european și al Consiliului de instituire a unei proceduri europene de somație de plată². *Brevitatis causa*, pentru ușurința exprimării și evitarea repetițiilor, pe parcursul articolului, se va folosi termenul „Regulament”.

Scopul acestei proceduri cu incidență transfrontalieră îl constituie, pe de o parte, simplificarea și accelerarea recuperării creanțelor necontestate, sub semnul imperativului rezolvării cauzelor cu celeritate, iar pe de altă parte, asigurarea liberei circulații a somațiilor europene de plată pe teritoriul UE, prin „stabilirea unor standarde minime prin respectarea cărora nu mai este necesară nici o procedură intermediară în statul membru de executare înaintea recunoașterii și executării” (paragraful 9 din preambulul la Regulament)³.

Suntem, așadar, în prezența unei proceduri accelerate și simplificate pentru obținerea unui titlu de creanță, caracterul facultativ al acesteia permițând totodată creditorului să recurgă, în măsura în care interesele sale justifică acest lucru, la procedura prevăzută de legislația națională⁴. Cu alte cuvinte, creditorul are un drept de opțiune între mecanismele naționale de recuperare a creanțelor necontestate și procedura somației europene de plată.

Procedura somației de plată europene poate fi uzitată pentru „recuperarea creanțelor pecuniare lichide și exigibile” (art. 4 din Regulament), în litigii transfrontaliere, respectiv acelea „în care cel puțin una din părți are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât statul membru al instanței sesizate” [art. 3 alin. (1) din Regulament].

Se remarcă faptul că dialogul jurisdicțional între instanța competentă și părțile implicate se realizează exclusiv prin intermediul unor formularele standardizate, care permit inclusiv prelucrarea automată a informațiilor.

* Lector univ. dr. Mihaela-Adriana Oprescu, Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Studii Europene; adresă e-mail: mihaela.oprescu@ubbcluj.ro.

¹ A se vedea CJUE, Hotărârea 19 decembrie 2019, *Cauzele conexate C-453/18 și C-494/18 Bondora AS vs. Carlos V. C. și XY*, ECLI:EU:C:2019:1118, disponibilă la <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=116545151C48728A1144D487ED616A25?text=&docid=221787&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=16004342>, [25.08.2020].

² Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului european și al Consiliului de instituire a unei proceduri europene de somație de plată, publicat în J. Of. nr. L 399/1/2006.

³ Pe larg despre procedura europeană de somație de plată, a se vedea Luedtke Manuel, *Procedura europeană a somației de plată*, în Acta Universitatis Lucian Blaga. Iurisprudentia nr. 1/2016, p. 212-221; Diana-Flavia Cupșan-Morar, *Somația de plată europeană. Somația și ordonanța de plată în dreptul român*, în Dreptul nr. 3/2010, pag. 156-176; Florin Aurel Moțiu, *Reexaminarea somației europene de plată*, în Pandectele române nr. 6/2009, pag. 73-80.

⁴ A se vedea, în același sens, Vasile Bozeșan, *Ordonanța de plată și cererile de valoare redusă. Comentarii și jurisprudență potrivit noului Cod de procedură civilă*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 17.

Hotărârea pronunțată de CJUE la data de 19 decembrie 2019 pune în discuție dreptul instanțelor naționale de a solicita creditorului informații suplimentare referitoare la contractul care constituie temeiul pretențiilor ce se urmăresc a fi valorificate pe calea somației europene de plată, în vederea exercitării *ex officio* a controlului privind un eventual caracter abuziv al clauzelor contractuale.

II. Situația premisă

Pentru început se impune a fi detaliată starea de fapt generatoare a litigiilor derulate, în primă fază, în fața instanțelor spaniole (paragrafele 20-32 din hotărâre⁵).

- Cauza C-453/18 vizează situația companiei Bondora (cu sediul social în Estonia) care a încheiat cu d-nul V.C. un contract de împrumut pentru suma de 755,27 EURO. La 21 martie 2018, această societate a formulat împotriva d-nului V.C o cerere de somație europeană de plată, la Juzgado de Primera Instancia no 11 de Vigo (Tribunalul de Primă Instanță nr. 11 din Vigo, Spania).

Raportat la dispozițiile din dreptul național și reținând că temeiul creanței pretinse de Bandora îl constituia un contract de împrumut încheiat cu un consumator, instanța de trimitere a solicitat companiei reclamante să prezinte documente în susținerea creanței menționate pentru a verifica eventualul caracter abuziv al clauzelor cuprinse în contractul în cauză.

Bondora a refuzat să furnizeze documentele menționate, prevalându-se de faptul că, pe de o parte, raportat la legislația spaniolă, în cazul unei cereri de somație europeană de plată, nu era necesară furnizarea documentelor în sprijinul creanței menționate și, pe de altă parte, art. 8 și 12 din Regulamentul nr. 1896/2006 nu fac nicio referire la prezentarea unor documente pentru emiterea unei somații europene de plată.

În aceste condiții, instanța de trimitere a adresat CJUE următoarele două întrebări preliminare:

„1) Articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13 și jurisprudența cu privire la interpretarea acestui articol trebuie interpretate în sensul că [această dispoziție] se opune unei norme naționale [...], care prevede că, în cadrul unei cereri de somație europeană de plată, nu este necesar să se prezinte documente și că, în cazul în care se prezintă, ele nu vor fi admise?

2) Articolul 7 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul nr. 1896/2006 trebuie interpretat în sensul că [această dispoziție] nu interzice [instanței] să solicite instituției creditoare să prezinte documentele pe care își întemeiază cererea rezultată dintr-un contract de împrumut de consum încheiat între un profesionist

⁵ A se vedea nota de subsol 1.

și un consumator, dacă instanța consideră indispensabilă examinarea documentelor respective pentru a aprecia eventuala existență a unor clauze abuzive în contractul încheiat între părți și respectarea în acest mod a prevederilor Directivei 93/13 și a jurisprudenței privind interpretarea acesteia?”

- Cauza C-494/18 are la origine cererea de somație europeană de plată introdusă în fața Tribunalului de Primă Instanță din Barcelona, de aceeași companie Bondora, împotriva d-lui XY, care nu și-a îndeplinit obligația de restituire a unui împrumut în valoare de 1.818,66 EURO. În formularul tip A din anexa I la Regulamentul nr. 1896/2006, Bondora a precizat că XY era un consumator și că ea dispunea de contractul de împrumut pe care se întemeia această cerere și din care rezulta valoarea pretinsă a creanței. În aceste circumstanțe, instanța de trimitere a solicitat companiei Bondora să completeze punctul 11 formularul tip A, intitulat „Declarații și informații suplimentare”, indicând modul de defalcare a creanței în cauză, precum și clauzele contractului în sprijinul acestei creanțe.

Prevalându-se de dispozițiile art. 7 alin. (2) din Regulament, Bondora a refuzat să furnizeze informațiile menționate, susținând că nu era obligată să indice mai multe elemente de probă în sprijinul creanței și mai mult, raportat la prevederile incidente din legislația spaniolă, nici nu ar fi fost necesară prezentarea unor documente în sprijinul pretensei creanțe a cărei valorificare se dorea prin intermediul cererii de somație europeană de plată.

Confruntată cu o situație similară celei ivite în fața instanței din Vigo, instanța din Barcelona a adresat CJUE 4 întrebări preliminare, după cum urmează:

„1) O dispoziție națională [...] care nu permite prezentarea și nici solicitarea unui contract sau a calculului defalcat al creanței care face obiectul unei cereri de somație europeană de plată, în care pârâtul este un consumator și există indicii că s-ar putea cere sume bazate pe clauze abuzive, este compatibilă cu articolul 38 din Cartă, cu articolul 6 alineatul (1) [TUE], precum și cu articolul 6 alineatul (1) și cu articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13?

2) Este conform cu articolul 7 alineatul (2) litera d) din Regulamentul nr. 1896/2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată să se solicite reclamantului, în cazul cererilor introduse împotriva unui consumator, să precizeze, la punctul 11 din formularul tip A [din anexa I la Regulamentul nr. 1896/2006], calculul defalcat al creanței solicitate? De asemenea, este conform cu dispoziția respectivă să se solicite ca, la același punct 11, să se transcrie conținutul clauzelor din contract pe care se întemeiază cererile introduse împotriva unui consumator, care depășesc obiectul principal al contractului, pentru a aprecia caracterul abuziv al acestora?

3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare, versiunea în vigoare a Regulamentului nr. 1896/2006 permite să se examineze din oficiu, înainte de

emiterea somației europene de plată, dacă un contract încheiat cu un consumator conține clauze abuzive și, în cazul unui răspuns afirmativ, în temeiul cărei dispoziții?

4) În cazul în care, în conformitate cu versiunea actuală a Regulamentului nr. 1896/2006, nu se poate efectua controlul din oficiu al existenței clauzelor abuzive înainte de emiterea somației europene de plată, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la validitatea regulamentulului menționat din perspectiva articolului 38 din Cartă și a articolului 6 alineatul (1) [TUE]”.

Cele două cauze, înregistrate pe rolul CJUE, au fost conexe.

III. Dispozițiile de drept relevante

Problema juridică ce a făcut obiect al procedurii judiciare în fața instanțelor spaniole pune în discuție modul de interpretare al dispozițiilor art. 7 alin. (2) literele d) și e) din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată.

Astfel, art. 7 din Regulament enumeră în mod exhaustiv elementele pe care trebuie să le cuprindă cererea materializată în formularul Anexa 1 ce se impune a fi folosit de către reclamant, și anume:

- a) datele de identificare ale părților (numele și adresa părților și, după caz, ale reprezentanților acestora), precum și ale instanței sesizate;
- b) valoarea creanței, defalcată în debit principal și accesorii (după caz, dobânzile, penalitățile contractuale și costurile);
- c) informații referitoare la rata dobânzii și perioada pentru care se cer aceste dobânzi (dacă este cazul);
- d) cauza acțiunii, inclusiv descrierea circumstanțelor invocate ca temei al creanței și, după caz, a dobânzilor cerute;
- e) descrierea elementelor de probă în sprijinul creanței;
- f) temeiul competenței;
- g) informații cu privire la caracterul transfrontalier al litigiului;

Relevante sunt, de asemenea, și dispozițiile art. 3 alin. (1) din Directiva 93/13⁶, potrivit căreia „O clauză contractuală care nu s-a negociat individual se consideră ca fiind abuzivă în cazul în care, în contradicție cu cerința de bună-credință, provoacă un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract, în detrimentul consumatorului.” Articolul 6 alin. (1) din aceeași directivă prevede că „Statele membre stabilesc că clauzele abuzive utilizate într-un contract încheiat cu un consumator de către un vânzător

⁶ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, publicată în J. Of. nr. L 095/29/1993.

sau un furnizor [...], în conformitate cu legislația internă, nu creează obligații pentru consumator, iar contractul continuă să angajeze părțile prin aceste clauze [...], în cazul în care poate continua să existe fără clauzele abuzive, iar în conformitate cu art. 7 alin.1 din același act normativ, „Statele membre se asigură că, în interesul consumatorilor și al concurenților, există mijloace adecvate și eficiente pentru a preveni utilizarea în continuare a clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii de către vânzătorii sau furnizorii [...]”.

A douăzeci și treia dispoziție finală din Legea 1/2000 privind Codul de procedură civilă spaniol, care a introdus măsuri pentru aplicarea în Spania a Regulamentului nr. 1896/2006, prevede la punctele 2 și 11 că, în cazul cererii de somație europeană de plată, aceasta se introduce utilizându-se formularul tip A din anexa I la Regulamentul nr. 1896/2006, fără să fie necesar să se prezinte vreun document care, în cazul în care se prezintă, nu va fi admis.

IV. Hotărârea CJUE. Scurt comentariu

Înainte de a răspunde la întrebările instanțelor de trimitere, CJUE a făcut o trecere în revistă a dispozițiilor Regulamentului nr. 1896/2006, îndeosebi a celor referitoare la definiția noțiunii de litigiu tranfrontalier și la specificul procedurii jurisdicționale a somației europene de plată, particularizată de folosirea unor formulare standardizate (paragrafele 35-38).

În continuare, Curtea a acordat o atenție deosebită modului în care procedura europeană a somației de plată se impune a fi articulată cu prevederile incidente din domeniul protecției consumatorului, respectiv cu art. 6 alineatul (1) și art. 7 alineatul (1) din Directiva 93/13. În acest sens, s-a făcut trimitere la Hotărârea din 13 septembrie 2018 (Cauza Profi Credit Polska, C-176/17, pct. 71⁷) și Ordonanța din 28 noiembrie 2018 (Cauza PKO Bank Polski, C-632/17, punctul 49⁸), reținându-se că în cadrul procedurilor naționale de somație de plată, Curtea a declarat că articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13 se opune unei reglementări naționale care permite emiterea unei somații de plată, în cazul în care instanța sesizată cu o astfel de cerere nu dispune de competența de a efectua o examinare a caracterului eventual abuziv al clauzelor acestui contract (paragraful 44 din cauza Bonoro).

⁷ CJUE, Hotărârea din 13 septembrie 2018, Cauza C-176/17 *Profi Credit Polska S.A. w Bielsku Białej vs. Mariusz Wawrzosek*, C-176/17, ECLI:EU:C:2018:711, disponibilă la <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=205674&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=firs t&part=1&cid=17095569>, [30.08.2020].

⁸ CJUE, Ordonanța din 28 noiembrie 2018, Cauza C-632/17 *Powszechna Kasa Oszczędności (PKO) Bank Polski S.A. vs. Jacek Michalski*, ECLI:EU:C:2018:963, disponibilă la <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=208541&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=firs t&part=1&cid=17096195>, [30.08.2020].

În contextul hotărârii supuse analizei în prezentului studiu, fiind vorba de asemenea de litigii având ca obiect valorificarea unor creanțe împotriva unui debitor consumator, transpunerea raționamentului din sfera somației naționale de plată în câmpul somației europene de plată, a fost cât se poate de firească. Din această perspectivă, se putea ușor anticipa că, în raționamentul Curții, instanța națională este îndreptățită să analizeze din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale (cuprinsă într-un act juridic pe care se grefează pretențiile creditorului valorificate în procedura somației europene de plată) care se încadrează în domeniul de aplicare al Directivei 93/13, „suplinind în acest fel dezechilibrul existent între consumator și profesionist, cu condiția inerentă de a dispune de toate elementele de drept și de fapt necesare în acest scop” (paragraful 43 din hotărâre), ceea ce justifică dreptul instanței de a cere creditorului „reproducerea întregului contract” în cuprinsul formularului Anexa 1 „sau chiar prezentarea unei copii a contractului”⁹.

Cu alte cuvinte, între imperativul celerității în obținerea de către creditor a unui titlu executoriu, cu atât mai mult cu cât ar fi vorba despre o creanță necontestată, și cel al protecției consumatorilor, CJUE a înclinat balanța în favoarea acestuia din urmă, investind instanțele naționale cu dreptul de a efectua un control al clauzelor contractuale ce fundamentează pretențiile creditorului în raport cu un consumator.

Dacă dreptul instanței de a cere informații sau chiar documente pentru a putea exercita controlul caracterului eventual abuziv al unor clauze contractuale poate fi justificat din perspectiva interesului public pe care îl constituie protecția consumatorilor, prin raportare la litera și spiritul Directivei 93/13, apare însă o întrebare firească: există un temei legal în cuprinsul Regulamentului nr. 1896/2006 care să fundamenteze acest drept al instanței și care este acesta?

Curtea identifică acest temei în cuprinsul dispozițiilor art. 9 alin. (1) din Regulamentul care prevede că instanța sesizată cu cererea de somație europeană de plată dispune de posibilitatea de a solicita creditorului să completeze sau să rectifice informațiile furnizate în temeiul articolului 7 din Regulament, utilizând formularul tip B din anexa II la acest regulament.

Această interpretare a instanței europene este extrem de importantă din perspectiva informațiilor și a documentelor pe care trebuie să le furnizeze reclamantul în procedura somației europene de plată. Așa cum am precizat anterior, dispozițiile art. 7 din Regulament enumeră în mod exhaustiv elementele pe care trebuie să le conțină formularul din Anexa 1, fără nicio referire la obligativitatea

⁹ În paragraful 50 din Hotărâre, CJUE reține că „instanța sesizată trebuie să aibă posibilitatea să ceară creditorului, în temeiul articolului 7 alineatul (1) și al articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1896/2006, informații suplimentare referitoare la clauzele invocate în sprijinul creanței sale, precum reproducerea întregului contract sau prezentarea unei copii a acestuia, pentru a putea examina caracterul eventual abuziv al acestor clauze, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) și cu articolul 7 alineatul (1) din Directiva 93/13”.

depunerii vreunui mijloc de probă, în materialitatea lui, aspect de care s-a prevalat compania Bondora în justificarea refuzului de a depune contractele de împrumut pe care își întemeia cererile europene de somație de plată. Trebuie subliniat de asemenea că procedura europeană a somației de plată are un caracter eminent formal, necontencios, prin intermediul acesteia putând fi valorificate creanțele necontestate, în sensul propriu al cuvântului, astfel că orice opoziție a debitorului, formulată în temeiul art. 16 din Regulament, este de natură să paralizeze demersul creditorului pe calea acestei proceduri jurisdicționale și să transfere litigiul pe calea dreptului comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut expres ca procedura să ia sfârșit în acest caz (art. 17 din Regulament). Așadar, în litera regulamentului, instanța sesizată cu o cerere de somație europeană de plată examinează, în cel mai scurt termen, și bazându-se exclusiv pe formularele tipizate, dacă sunt îndeplinite condițiile de formă și dacă cererea apare a fi întemeiată.

Urmare a hotărârii Bondora, putem spune că sfera informațiilor ce trebuie furnizate instanței și chiar a documentelor depuse în susținerea unei cereri europene de somație de plată, a fost lărgită pe cale jurisprudențială, căci în măsura în care reclamantul nu reproduce în cuprinsul formularului clauzele contractuale ce constituie temeiul pretențiilor sale ori nu depune la dosar contractul pe care își fundamentează cererea, instanța este îndreptățită să solicite reclamantului să procedeze în sensul celor menționate.

Raportat la ansamblul considerațiilor anterior expuse, instanța europeană a răspuns la prima și la a doua întrebare în cauzele C-453/18 și C-494/18, precum și la a treia întrebare în cauza C-494/18 în sensul că o instanță sesizată în cadrul unei proceduri europene de somație de plată, „poate să solicite creditorului informații suplimentare, referitoare la clauzele din contract invocate în sprijinul creanței în cauză, pentru a efectua controlul din oficiu al caracterului eventual abuziv al acestor clauze” și, în consecință, art.7 alin.2 literele (d) și (e) din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată, precum și art. 6 alin.1 și art. 7 alin. 1 din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, se opun unei legislații naționale care declară ca fiind inadmisibile documente suplimentare furnizate în acest sens¹⁰. Având în vedere paragraful 43 din hotărâre¹¹, îndrăznim să continuăm raționamentul și să spunem că, raportat la controlul din oficiu al caracterului abuziv al clauzelor contractuale care se încadrează în domeniul de aplicare al

¹⁰ Cât privește restul întrebărilor preliminare, CJUE a apreciat că nu se mai impune să răspundă, ținând seama de cele anterior expuse în cuprinsul hotărârii.

¹¹ În conformitate cu paragraful 43 din hotărâre, “potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, instanța națională este obligată să analizeze din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale care se încadrează în domeniul de aplicare al Directivei 93/13, suplinind în acest fel dezechilibrul existent între consumator și profesionist, cu condiția să dispună de elementele de drept și de fapt necesare în acest scop”.

Directivei 93/13¹², control ce trebuie să fie efectuat inclusiv în procedura somației europene de plată, instanța competentă nu are doar posibilitatea, ci este chiar obligată să solicite creditorului să înfățișeze contractul pe care se întemeiază pretențiile acestuia sau, în litera hotărârii supusă analizei în prezentul studiu, să reproducă contractul integral ori în parte.

Încercând să decelăm premisele care au creat contextul apariției diferendului ajuns în fața CJUE, am observat că deși regulamentele sunt obligatorii în toate elementele lor și se bucură de aplicabilitate directă¹³, realitatea juridică impune uneori statelor membre să își modifice legislația pentru a se conforma unui regulament sau să adopte măsuri juridice subsecvente tocmai pentru a implementa la nivel național prevederile acestuia. Această ajustare legislativă pe care uneori trebuie să o facă statele membre nu afectează însă în vreun fel natura juridică a regulamentului ca izvor de drept european, ce produce efecte de sine stătătoare pe teritoriul statelor membre.

După cum se poate observa din paragraful 18 din Hotărârea Bondora, prezentat în secțiunea III. *Dispozițiile de drept relevante*, Legea nr. 1/2000 privind Codul de procedură civilă spaniol conținea dispoziții pentru aplicarea în Spania a Regulamentului nr. 1896/2006, care prevedeau că cererea de somație europeană de plată se introduce utilizându-se formularul tip A din anexa I la Regulamentul nr. 1896/2006, „fără să fie necesar să se prezinte vreun document care, în cazul în care se prezintă, nu va fi admis”.

Așadar, legiuitorul spaniol a interpretat și implementat restrictiv dispozițiile art. 7 din Regulamentul (CE) nr. 1896/2006, înlăturând *in integrum* probațiunea cu înscrisuri, aspect de care s-a prevalat creditorul în momentul în care a refuzat să prezinte instanței actul juridic ale cărui clauze, pe de o parte, fundamentau cererea sa, iar pe de altă parte, trebuiau să facă obiect al controlului jurisdicțional, din perspectiva unui posibil caracter abuziv.

Nu putem să nu observăm că într-adevăr, raportat la dispozițiile art. 7 din Regulament, creditorul nu trebuie să depună documente doveditoare în susținerea cererii de somație europeană de plată, fiind suficientă o expunere a pretențiilor sale prin intermediul anumitor formulare. Această abordare ilustrează tocmai

¹² A se vedea, în acest sens și CJUE, Hotărârea din 26.10.2006, Cauza C-168/05, *Elisa María Mostaza Claro vs Centro Móvil Milenium SL*, paragraful 38, disponibilă la <http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=639226&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17097645>, [30.08.2020]; CJUE, Hotărârea din 4 iunie 2009, Cauza C-243/08, *Pannon GSM Zrt. vs Erzsébet Sustikné Gyórfi*, paragraful 31, ECLI:EU:C:2009:350, disponibilă la <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0243>, [30.08.2020].

¹³ Pe larg despre aplicabilitatea directă a regulamentelor, a se vedea Augustin Fuerea, *Dreptul Uniunii Europene. Principii, acțiuni, libertăți*, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 46; Sean Van Raepenbusch, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, Ed. Rosetti, București, 2014, p. 390/391; Robert Schütze, *European Union Law*, Cambridge University Press, 2015, p. 90-93; Nigel Foster, *EU Law*, Oxford University Press, 2016, p. 124.

specificul procedurii somației europene de plată, ce are ca scop recuperarea rapidă și eficientă a creanțelor necontestate, în litigii transfrontaliere, cu cât mai puține cheltuieli pentru creditor, fără administrarea vreunei probațiuni, pentru că altminteri ar exista riscul ca procedura să se transforme în una de drept comun. În același timp însă, prohibiția administrării probei cu înscrișuri, ce depășește litera Regulamentului, poate șubrezi sistemul de protecție construit în jurul consumatorului, câtă vreme instanța de judecată nu poate verifica posibilul caracter abuziv al unor clauze contractuale, în lipsa accesului la acestea, informațiile din formularul Anexa 1 de la rubricile privind circumstanțele invocate ca temei al creanței și, după caz, a dobânzilor cerute, respectiv descrierea elementelor de probă în sprijinul creanței putând fi insuficiente pentru a putea evalua dacă echilibrul între profesionist și consumator este sau nu frânt.

Hotărârea supusă analizei în prezentul studiu este ilustrativă atât în privința dificultăților inerente implementării pe teritoriul statelor membre a unei proceduri jurisdicționale uniforme, dar și a consecințelor pe care hotărârile CJUE pronunțate în procedură preliminară, le pot repercuta asupra normelor de procedură civilă.

Astfel, deși hotărârea în interpretare pronunțată de CJUE este obligatorie doar față de instanța care a adresat întrebarea, respectiv instanțele care ar judeca respectiva cauză în căile de atac, în egală măsură ea are un caracter *erga omnes* cu privire la interpretarea dreptului Uniunii Europene de către instanța de la Luxemburg.

Rămâne, așadar, de văzut modul în care se va pune în discuție armonizarea prevederilor Regulamentului nr. 1896/2006 cu arhitectura europeană din domeniul protecției consumatorilor în statele membre în care examinarea cererii de somație europeană de plată se face prin intermediul unei proceduri automatizate (bunăoară Germania) ori de altă autoritate națională, spre pildă notarul public (cum este cazul Ungariei).